

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

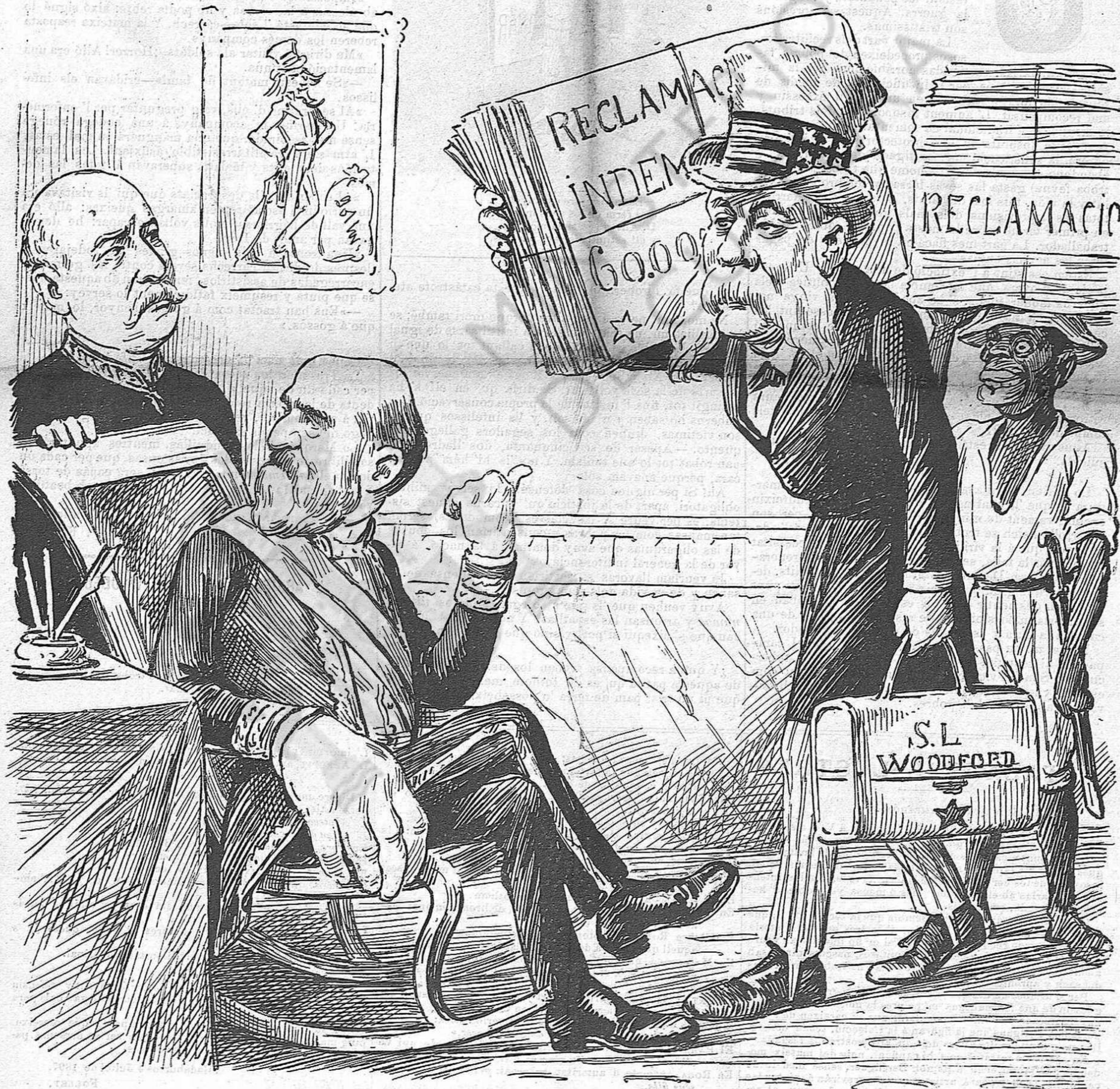
Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d'Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

L' ARRIBADA DEL NOU EMBAIXADOR YANKEE

—Alsa Navarre, entente ab ell, que la questió son quartos.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas
Socorro al soldat <i>Jaume Cairó</i> , del Batalló de la Unió Peninsular, núm 2; pateix de febres y está ferit de la cama dreta.—Viú: Carrer de la Paloma, número 5, 4.ª r. 3.ª	20
Socorro al soldat <i>Francisco Camilleri</i> , del Batalló Provisional de la Habana; pateix d'una afecció cardíaca.—Viú: Carrer de Casanovas, núm. 76 bis, 1.ª, 1.ª	20
Socorro al soldat <i>Angel Castelló</i> , del Batalló Constitucional; pateix de diarrea crònica.—Viú: Carrer del Este, núm. 14, 4.ª r, 1.ª	20
	60
Existència en 3 de Juliol	185
Existència avuy	125

L' ÚLTIM MONO

Un militar que ha fet la campanya a Cuba acaba de donar a llum les seves impressions respecte a l'apetit física del actual soldat para resistir las penalitats y fatigas de la guerra. Aquestes impressions son tristíssimas.

La major part dels reclutas forosos procedeixen de pobres famílies proletaries, castigadas horriblement per la miseria, per l'escassés, per la insuficiencia de medis de reposar las foras gastadas en un treball excessiu y mal recompensat. L'augment insuportable dels tributs, la displicencia tradicional en fomentar la pública riquesa, la falta absoluta de lleys protectoras de la infancia obrera, la sofisticació may castigada dels aliments, l'abandono en que s' deixa al home que treballant (quan troba feyna) gasta las sevas foras y compromet la salut y la vida, tots los disbarats, tots los despilfarros, totas las imprevisions dels mals governs, refuheixen en primer terme sobre la massa popular, sobre 'l poble treballador. La part mes flaca es la primera en pagar totas las agenas culpas.

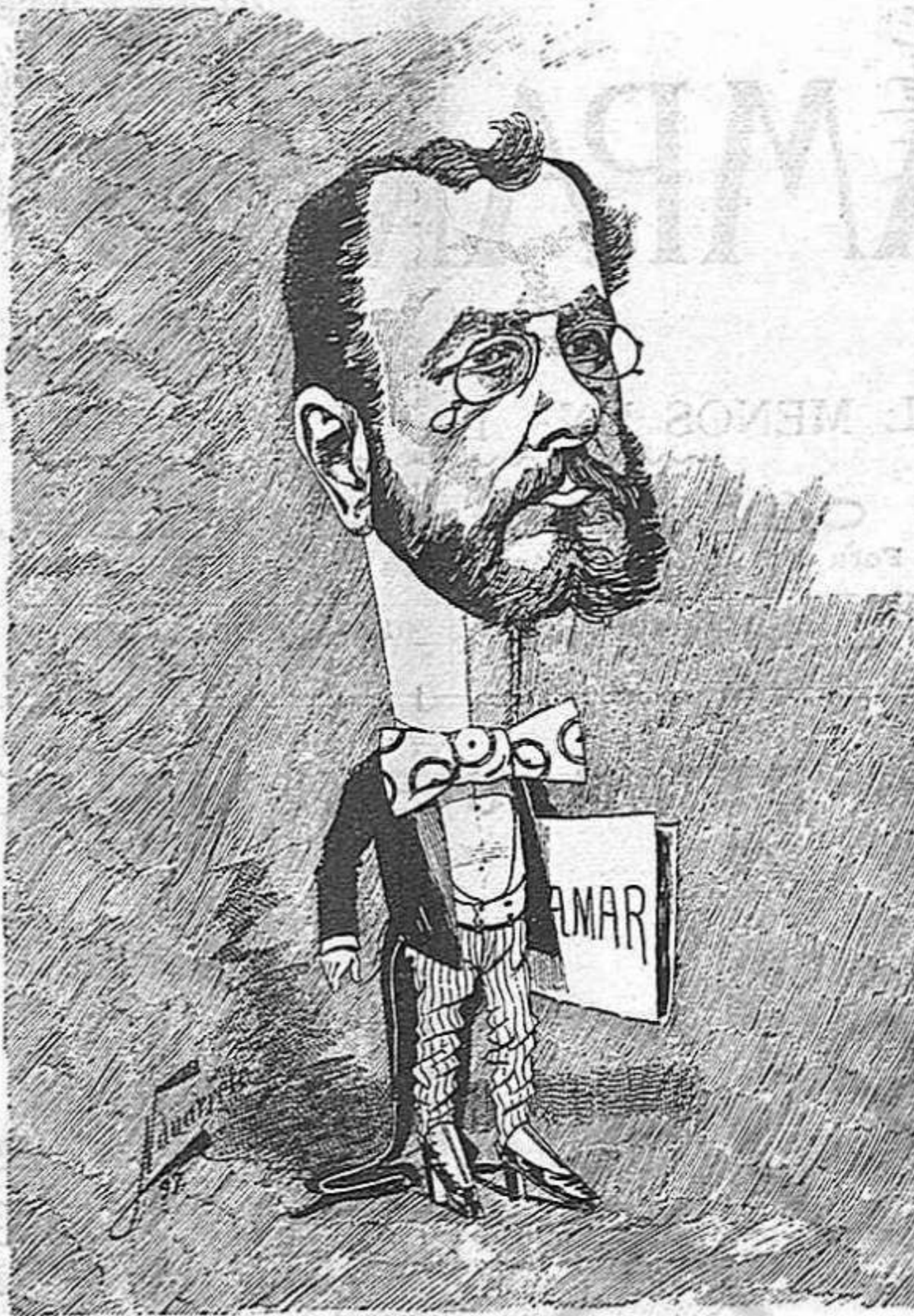
Estém assistint a l'extinció de una rassa. Una especie de filoxera, que tal sembla la mala política dels governs monárquics, s'ha apoderat de la vinya nacional. Cada dia s'presentan nous focos assecant los cebs humans. Lo govern els arranca sense compassió y 'ls tira a ferne cendra en la foguera de la guerra. La bárbara lley de la selecció s' está, no cumplint, sino fòrsant pels que més cuidado haurian de tenir en mitigar sas horribles conseqüencias. Seguint per aquest camí, la nació espanyola, dintre de poch anys, haurá retrogradat fins á alcansar la llastimosa decadencia dels temps de Carlos II.

Aquesta obra s' está proseguint fá temps ab ceguera suicida.

Lo militar á qui avants he aludit se queixa ab amargura de que 'ls contingents de l' exércit se nudreixin exclusivament de minyons de 19 anys, que per son desarrollo físich se troban encare més pròxims á l'adolescencia que á la virilitat. Ja hi ha hagut necessitat de rebaixar la talla, senyal inequívoca de la degeneració de la rassa. De curta estatura, flachs, esqualits, denarits ab una gran ànima aixó sí, qu' en aquest punt no poden desmentir que son espanyols, se troban en sa majoria impossibilitats de ressistir la rudesia de una campanya dura y 'ls efectes de un clima agostador.

Per tal motiu passau en tan gran número del campament al hospital, devorats per l'anèmia y la tuberculosis. Son las víctimas del Déu Estat, que tal com está avuy la nació constituída, s' alimenta exclusivament ab la vida dels pobres.

EL MES NANO DE LA COLLA

Es lo ministre espanyol mes ferm en los seus intents: D. Antón l'estima molt y ell estima als seus parents.

¿Y qué fá 'l govern per evitar aquesta catástrofe aterradora?

Ne mor' un, ne crida un altre perque mori també; se 'n inutilisa un, ne crida un altre á inutilisarse de igual manera. Lo poble es suert: dona callant tot lo que li demanan. Té la resignació passiva del bé destinat al escorxador. Ab la degeneració física s' han enervat los ressorts de la seva voluntat. Se diria qu' en ell s' ha extingit tot, fins l'instint de la propia conservació. Los governs ho saben y n' abasan, y 'ls infelissos que 'n son víctimas, diuen com los segadors gallegos del quento: —A pesar de ser cinquanta, dos lladres ens uan robat tot lo que teniam. Y no 'ls hi hém plantat cara, perque anavam sols.

Ah! Si per alguna cosa defensém lo servey militar obligatori, apart de la justicia qu' encarna aquest sistema, es per veure si las classes acomodadas, serían tan mansas com las pobras y consentirían los abusos de las oligarquias que avuy dominan á la nació, á favor de la general indiferencia.

Ja veuriam llavoras si sortirían á la defensa de la sanch y de la vida dels seus propis fills. Avuy veuen que 'ls que s' ofegan son los últims monos y arrossan las espatllas. Y aném tirant. El que cau que s' aixequi si pot, y sino que l' enterrin.

¿Y quina recompensa troban los defensors anònims de aquesta patria qu' es de tothom menos d' ells, ja que ni un trist pam de terra 'n posseixen?

L' altre dia un periódich de Santander donava compte en una carta de la Corunya, de l' arribada en aquell port del trasatlántich *Isla de Panay*, barco insuficient, petit, capás tot lo mes per un centenar de personas, y que arribá á port abarrodat de carga y portantne mes de 500, en sa majoria malalts y ferits.

Lo corresponsal s' expressa en los següents termes: «La indignació ha estallat en tota la Corunya al co-neixer pels mateixos passatjers lo tracte de á bordo durant la travessia. Tota la premsa s' desfá censurant acerbadament á la *desinteressada* Companyia Trasatlántica, que privá á tots los passatjers sense distinció de classes fins de lo imprescindible necessari. Quan vaig posar los peus en lo trasatlántich l' escándol era immens.

»Caracterisats jefes del exércit dirigían las mes for-tas censuras als oficials de á bordo, que 'ls escoltavan impávits, sens esma pera refutar sas justas queixas.

»A judici de alguns lo capitá no presidí en tot lo viatge la taula de primera, tement las protestas dels passatjers.

—Váginlo á veure!—ns deyan á alguns periodistas dos víctimas de la Companyia.

»Me dirigí al camarot del capitá solicitant parlar ab ell.

»Impossible: 'l Sr. Bartet havia sortit de la Habana ab úlceras á las camas y no podía rebre: aixó sigué lo que 'm contestá 'l sobre-cárrech. Y la mateixa resposta reberen los demás companys.

»Me dirigí á visitar als soldats. ¡Horror! Alló era una lamentació contínua.

—Se 'ns está matant de fam!—cridavan els infelissos.

»Al separarme d' ells, vaig preguntar per l' enfermeria. Un mariner m' acompañá á una bodega rónega sense mes respirader que una manguera en mal estat. L' atm' sfera era allí irresistible, asfixiant. Las lamentacions dels ferits y malalts superavan á totas las demás.

»Al saber aquells desgraciats que qui 'ls visitava era un periodista esclataren en amargas queixas: alló era una vall de llágrimas: molts volían escapar: ho demanavan per amor de Déu.

»Una trentena dels menos graves me rodejaren y després de dirigir cárrechs severs contr' las germanas encarregadas de assistirlos, terminaren ab aquesta frase que pinta y resumeix fatídicamente lo servey: —Ens han tractat com á gossos, senyor, lo mateix que á gossos.»

Causa indignació l' enterarse de tanta infamia.

La Trasatlántica cobra dugas unsas, 160 pessetas, per cada un de aquells infelissos soldats, que procedents de la guerra retornan descalabrats, malalts é inútils á son domicili, veientse tractats com á gossos, en pago del seu penós sacrifici.

Lo Marqués de las Cinquillas, mentres apuntará en son llibre de ingressos las dugas unsas, que per cada un de aquells últims monos percibeix, será capás de torsá 'l coll, posar los ulls en blanch y exclamar ab beatífica véu:

—Per guanyar la gloria del Cel, s' ha de patir.

P. K.

L' ARRIBADA DE MISTER WODFORD

—Salut: ben arribat siga l' embaixado americá.
—Dén conservi la existència al noble duch de Tetoán.
—En Mac-Kinley ¿cóm se troba?
—Per ara sens' novetat.

CATALANS IL-LUSTRES

SR. D. SILVESTRE LLAMPARONS.

Molt Sr. meu y distingit amich: planyo á V. y als demás senyors del Ajuntament que barrinan nit y dia en vá, buscant homes de punta, catalans d' cap de brot, ab quals imatges poguer cubrir las tapias d' aqueixa Casa de la Vila, com si temerosos de que fos cert alló de que las parets tenen orellas, intentessin taparlas ab els retratos més ó menos venerables d' homes célebres d' aquest país.

Com tot arriba que s' acaba, sembla que ja toca á son fi, que ja s' remata la provisió de Catalans il-lustres que la Historia guardava en son recó de vellurias. Tal m' ho imagino al veure que s' fá l' apoteosis de catalans d'uptosos, nascuts ningú sab ahont, per exemple el P. Boyl, com si 'ns trobessim al fons del sach y aprofitessim las engrunas.

Per si arribés un dia que la escassetat fos gran y no sapiguessin de que fer mánegas, m' he pres la molestia de cercarli una barriscada de catalans populars, que si careixen de l' importancia d' alguns que ja figuran á la Colecció, tenen mes relleu vulgar que molts altres dels qu' allí mostran la fesomia.

En quant als retratos no s' hi capfiqui, puig del mateix modo que han pintat el de 'n Ramón Berenguer, sense modelo de cap mena, prou trobará artistas que s' atreviran á pintar las efigies dels que li proposo, sobre tot si pagan depressa, al revés d' si qu' ara acostuman.

Aquí van els meus protegits:

- En JAPÀ, aquell que fá feyna y la desfá.
- En TURURUT, compositor de mérit, autor de la célebre cansó.
- FRÀ G. ROLL, l' escrupulós qu' escupia als hàbits per no escupir á terra.
- En MARMER, y en *Salou*, que quant mes vá, mes ases son.
- En JUGLÁS, antich mestre de ball, de qui s' diu encare: á la casa de 'n Juglás tothom balla 'l contrapás.
- En CALSAS, embustero sens rival.
- En COMELIAS, qu' enriquia á las noyas ab un dot molt buscat pe'ls homes.
- En XARAU, conegut arreu y amich de tothom.
- En GARLANDA y en PACATILLA, homes de broma en qual casa no s' practicava el *Código O*.
- El célebre ROBERT, prototipo dels comerciants de bona fé, aquell que donava dos cabras blanques per una de negra.
- En MAGAROLA, que devia ser home poch hábil, segóns l' adagi: «refiat de 'n Magarola, que 't traurá de mal si no te 'n hi posa.»
- El PATRÓ ARANYA, marino expert y mod. lo de ministres del ram, embarcava y s' quedava en terra.
- L' AMETLLER, gran mestre de discreció periodística: «el secret de l' Ametller que 'l sab un de cada carrer.»
- El PARE MARCH, home de sensibilitat exquisida, de qui vé alló: «el penitent no diu res y el Par: March s' espanta.»
- En ROCA, exemple d' autoritat paternal: primer es ell que 'ls seus fills.
- En MORA, l' amo de aquell ase que de quantas veu s' enamora.

L' infortunat héroe SAMARRÓ, que pensava batre y batérenlo. L' ARRUPIT, amo del Hostal hont el ben pagat era mal servit.

Dintre uns quants dies procuraré averiguar l' apellido dels personatjes següents:

- L' *Apotecari d' Olot*.
- L' *hereu de la casa cremada*.
- En *Pere*, que s' escalfa ab escusses de 'n Pau.
- En *Berenguera*, que es tan bó com en *Pere*.
- En *Bernat*, qu' endavina qui l' ha tocat.
- En *Marti*, que té un drap que l' embruta á n' éll y éll m' embruta á mi.
- En *Jaumet*, que no pot seure ni está dret per tenir el detrás bellogadís.
- L' *Antón*, aquell que se 'n vá mentres el que s' queda ja s' compon.
- Y En *Pasqual*, á qui un cop mort li portaren l' orinal.

Aquí ho té. Proposiu á la Comissió corresponent y defensiu al Consistori, que no li faltaran adeptes curts de gambals pera aprobarho.

Si li surt be, no s' amohini per la recompensa que mereixo, puig massa estich acostumat á veure que certas personas pagan sempre 'ls favors ab un raig de cósas.

Viladeburros 4 Juliol de 1897.

FOLLET.

De part séva vinch á Espanya per apretarvos la má y de passada brindarvos, com toca á pobles leals, en nom de la lliure América, franca y sincera amistat.

—Diguén ¿qué 'n sabén de Cuba?
—Un pilot de atrocitats. Els soldats del vostre Weyler, segons datos imparcials dels nostres cónsuls, maltractan d' un modo que fa fredat als pobrissons insurrectes, que com ja poden pensar son una quadrilla d' àngels. ¡No apretén massa la má, noble duch! Vos ho demano per nostra bona amistat!

—Pero, la insurrecció ¿aumenta?
—¡Fugin! ¡Y qué ha de aumentar!
—Si 'ls desventurats mambissos están com qui diu faltats hasta d' ayre respirable!...
—Jo sé que de tant en tant desde 'ls ports del Nort-América hi van barcos carregats de tot lo que necessitan...
—¡Oh, callén, duch de Tetuán!
—¡No inferiu tan negra ofensa á nostra santa amistat!

—¿No es vritat aixó dels barcos?
—Veurén, haverhi, algo hi ha. En lloch faltan calaveras, que no més per bromejar s' enredan ab aventuras, sense mirar lo que 's fan. Pero 'l govern ¡ni cal dirho! immediatament que sab que torna un barco de Cuba, li mou un vol, que ¡ya ya!...
—En algo s' hi ha de conèixer nostra sincera amistat!

—¿No teniu res més que dirme?
—Res més que doná un repás á la llista que aquí porto de reclamacions.

—Veyám.
—¡Cá! Puja una friolera; miréu, aquí está sumat: tres cents milions de pesseta.
—¿Qué dihéu? ¿De serio es tant?
—¡Uy!... Més encare seria si ho conteriú ral per ral; pero ¿cóm podém may ferho haventi tanta amistat?

—Mister Woodford, la factura es molt dura de pelar!...
—¡No ho diguéu aixó, macatxo! ¡No ho diguéu, duch de Tetuán! De tots modos, jo no 'm nego á repassarla y mirar si hi ha m-di d' arreglarho...
—Just! aixó es lo més sensat. Miréusela, repasséula, paguéula sense xistar y un cop pagada... lo dicho, amistat, ¡sempre amistat!

C. GUMÀ.

LA FÉ ¿HAURÀ DE QUEBRAR?

A pregunta no te res de sorprendent; está en els llabis de tothom.
Fa un quant temps que la Fé monopolisa la vida pública d' Espanya. No 's realisa un acte en que la Fé no hi intervingui.
¿Ho han olvidat per ventura? Passém balans.
—El bisbe A. beneheix las tropas que van á Cuba.

—En l' iglesia B. se fa una gran funció religiosa, implorant l' éxit de las nostras armas á Cuba.
—Avants d' embarcarse pera l' Habana lo regiment C. ha ohit missa ab un reculliment admirable.
—En varias poblacions se celebran pregarias pera la prompta terminació de la campanya d' América.
—Las senyoras dedican novenaris als sants més influyents y acreditats pera obtenir lo seu apoyo en la qüestió de la guerra de Cuba.
—Els prelats publican pastorals manifestant que ab bona cosa de fé sortirém victoriosos de Cuba.
Ciris, limosnas, prometensas, prechs, oracions en llatí y en varios altres idiomas; la Fé no ha parat un moment de treballar en pró de la causa d' Espanya.

¿Marxavan tropas? A benehirlas.
¿So'tia un barco? Benehit.
¿S' enviava allá un nou jefe? Benedicció al canto.
Ha funcionat més la Fé de dos anys á aquesta part, que avants d' aquestas circunstancias en mitj sigle.
Ara bé; ¿quin resultat n' ha tret de la seva feyna? Girém la medalla.

Los soldados espanyols, benehits y amparats per la Fé, 's moren com á moscas.
La guerra de Cuba, tan combatuda per la Fé, no vol acabarse de cap manera.
L' éxit de las nostras armas, tan desitjat per la Fé, no arriba may á ferse visible.
Els barcos benehits se perden.
Las tropas benehidas no triunfan.
Els generals, á pesar de la benedicció, fracasan.
Tota la empena del clero, tota la influencia dels bisbes, tot lo calor de la Fé, resulta estéril, inútil; d' una ineficacia desesperadora.

Y aquí vé lo més sorprendent.
¿Quins son els que neutralisan els efectes de la Fé? ¿Quins son els que anulan la seva forsa?
Els insurrectes, els laborants, els yankées; gent que no tenen fe, que no creuen en res, que miran més á la terra que als nuvols.
May el *Laurada* ha sigut benehit.
May cap bisbe ha anat á despedir el *Bermuda*.
May sobre l' *Dauntless* hi ha caygut aygua beneyta.
Y l' *Dauntless* y l' *Bermuda* y l' *Laurada* han desembarcat felisment á Cuba.
Y 'ls nostres benehits barcos no han pogut imperdirho.
Y en Máximo Gómez, faltat de la Fé y las benediccions necessarias, s' aguanta tranquilament en la manigua, burlant la persecució de las forsas d' Espanya, tantas y tantas voltas benehidas per las potencias de l' iglesia.

Fixinse en aquestos datos, no per deplorables menos certs, Y diguin si no es hora de demanar comtes á la Fé y examinar la seva situació legal.
¡Podríam ben cantar las teresianas que van pujar á Montserrat l' altre dia!

La Fé de España no morirá...

Morir, no m' atreviré á dirho, pero ¿declararse en quiebra? Mirinli 'ls *libres* y judiquin.

F.

PER TELÉFONO

—¿Com vá aixó, amich Valeriano? El públich está impacient.

—Diguili que pagui y calli que poch á poch ja aném fent.

i Negro

UN BON CONCELL

L'arcalde te molta pena per tot lo que veu veni: senyor Coll, creguim á mi, tiris'ho tot á l'esquena que no li vindrá d'aquí.

Lluytar contra 'l caciquisme es exposat per demés: es buscar un cataclisme, es abocarse á l'abisme.

es... que sé jo, fill, lo qu' es!...
Ja pot vigilar sovint: ja pot esser viu y expert, ja s pot estar prevenint...

Ja pot fer molt més dormint vosté, qu' en Nadal despert...
Que n dihent la Trinitat, de la qu' es cap en Manuel:

—S' ha de fer tal disbarat,— se fá, tal com s' ha menat y, á tall de Nadal, *muchel*.

Si no está resolt á creure y á dormir fort, lo milló es que no s' prohibi d' asseure en aquell bonich silló sols fet á posta per jeure.

Si proba de teni agallas no li dich res del fracés! Recordis de la batallas que va renyí ab molts canallas lo Sr. Durán y Bas.

Y cal que tinga present com va acabá aquest senyó, tot per no ser transigent ab la crápula indecent deshonra de la nació.

Preparis donchs á emboscadas y á inicuas traicions, á indignas ensarronadas y á rebre grans batz'gadas y fins aná á tomballons.

Si no transigeix, ¡cucut! y ¡cucut! si transigeix. Davant la lley del embut qu' es avuy la que regeix digui:—¡Oli m' hi ha caygut!

No s' refibi de companys perque no n' te al seu costat: regidors no n' hi ha fa anys, hi ha en cambi tipos extranyos fills molts de la Trinitat.

Com sempre están consultant que 'l creguin no hi ha perill; vosté podrá anar manant y ells fent lo que 'ls digui 'l Fill lo Pare y 'l Esperit Sant.

Aixís donchs, si es que sent pena per tot lo que veu veni, senyor Coll, creguim á mi, tiris'ho tot á l'esquena que no li vindrá d'aquí.

PAU LLORITO.

ESTIUENCA

La temporada d' istiu comensa magníficament.

A Albacete, la terra dels bons ganivets, bullanga contra 'l arrendatari dels consums, crema de fieltos, garrotadas als burots y una gresca de primera forsa.

A Priego (Ouenca) s' ha posat en escena una sarsuela pel mateix istil, inspirada en idéntich argument y adornada tambe ab grans lluminarias.

Lo poble, si vostés volen será un ruch; pero la carga comensa á férseli pesada y s' ajen y s' revolca per terra á veure si se la pot treure del damunt.

A Bilbao la cosa ha sigut mes seria, y á aquestas horas encare no está acabada.

En las últimas eleccions sigueren nombrats tres regidors socialistas, perque á Bilbao, 'l poble va á votar, y á pesar de las tupinadas del govern, quan s' hi empenya sab treure triumpfants candidats socialistas.

Peró 'l govern, y 'ls cacichs en nom seu, quan se venhen perduts, saben tirar pel carrer del mitj, y succeheixi lo que succeheixi.

Aixís es, que als tres regidors socialistas, sense mes ni mes, se 'ls va anular 'l acta, deixantse de donarlos possessió.

Los treballadors bilbains davant de aquesta indignitat s' han pres la cosa á empenyo y han reclamat per tots los medis lo respecte als seus drets. Pero 'ls cacichs com si 'ls diguessen Llucia.

A Bilbao han tractat de realisar *meetings* de protesta y han sigut suspesos. S' han organistat manifestacions públicas y han sigut disoltas á viva forsa. Dos ó tres ciutadans ademés han sigut presos. Y 'l agitació ha anat cundint entre las masses treballadoras.

De aquí que hajan determinat declararse en *huelga* 'ls que tenen ocupació en las minas. De alguns amos de aquestas procedeix la tirria contra 'ls operaris que tenen prou enteresa per exercitar los seus drets dintre de la lley. Donchs ells sufriran las conseqüencias de la paralisació. La *huelga* pot donar lloch á grans trastorns. Lo govern dirá qu' es lo que va guanyant ab la seva insensata conducta.

Per impedir que tres socialistas formin part del Ajuntament de Bilbao está á punt de provocar lo que podría costarli una mica car.

Aném prenent nota de aquestos fets que constituheixen una verdadera ensenyansa.

Si 'l país en massa, imitant als obrers bilbains, acudís á las

eleccions y fes valer lo seu dret per damunt de todas las trapissondas gubernamentals, no hi ha dupte que s' imposaria.
Y del exercici enérgich dels medis legals, no podría menos de sortirne la desitjada revolució que ha de regenerar á la patria.

J.

NOUS IMPOSTOS

Jo, Joan Navarro Reverter, ministre encarregat del ram de pelá esquenas; necessitant fer us de heroychs recursos per salvá 'l trist estat de nostra Hisenda y exercitantse, sens pagar un céntim, industrias y comercios de mil menas, y fentse constant ú- tan sols per luxo d' un sens fi d' artefactes ó de prendas; desitjant que tothom contribuheixi al gasto que ns reportan las tres guerras que fem á Espanya nyányigos, tágalos y polítichs monárquichs, desde 'l trenta del present juliol mano que s' cobrin las següents importants, novas gabelas.

Els nyébits qu' arreplegan las *burillas* per cada cent denrán pagá una pela; si las *cigalas* son d' *habano*, dugas, y un ral si son las puntas *cuarteleras*.

Els gitanos qu' esquilan y caponan y qu' en lo Plá del Os tenen sa tenda han de pagar la qu' ta de vint céntims per cada xollament, barata ó venda.

Els mossos de café, taberna ó fonda, bitlletaires, cotxeros y porteras, lo vint per cent de todas las propinas haurán de pagar integro á la Hisenda.

Els que fuman cristalls per mirá eclipses pagarán per cada un quatre pessetas; ral per boquilla aquells que las culotan y un duro anyal el que guarneix pessebre.

L' ús de bastons, parayguas y sombrillas costará dotze rals per cada prenda; l' ús de vano luxós ó de cinch céntims, valdrá sols per cada un, mitja pesseta.

Pagará un ral per hora la quitxalla que va á las professions recullint cera, y cinch céntims per dia 'ls trinxerayres que fan llengotas, salts ó figueretas.

Tributarán els pescadors de canya pel peix que pescan quatre rals per tersa, y 'ls cassadors d' anells igual tarifa cassin ab vesch, ab mirallets ó ab telas.

El que tingui la séba de fer versos pagará per cada un quatre cinquenas, y 'ls que van pel carrer á plegar *figas* dos céntims pagarán per cada r-ngle.

Se consigna pels gastos de cobranza, impresos é inspecció, la suma neta, en pessetas y sense contá 'ls céntims, de catorze milions doscentas tretze, y plumejada ab tino la importancia del ingrés que daran las novas rendas calculo que será, en pesetas justas, de catorze milions doscentas setze. ¡Y nostre Hisenda sortirá d' apuros ab lo refors d' aquestas tres pessetas!

JEFF DE JESPU.

n Navarro Reverter té un noy, y al noy de n Navarro Reverter tot just compleix la major edat, que ja me l' han fet diputat per Nules. Li basta la seva qualitat de fill de mini-tre pera ser nombrat pare de la patria.

Per avenirse 'ls electors de Nules á tenir un pare tan jove, tant mateix han de ser molt criaturas.

Peró ja sab: aquesta es la característica de la política monárquica. Tots los prohoms, tant del partit conservador com del fusionista, avants que tot treballan per la familia. Qui no té un fill té un germá, ó un nebot, ó un cusí, ó un parent qualsevol. Co'ocar'los bé constituheix la primera de las sevas atencions.

Per establir un régimen democrátich, en virtut del qual tots los poders emanin de la voluntat del poble, hem lluytat desesperadament per espay de un sigle.

Y ja venhen los resultats: ademés de una dinastía que reina, ne tenim tantas altras quants son los homes que monopolisan lo poder.

Ni 'ls parents de aquestos homes podían arribar á mes, ni Espanya podía arribar á menos.

En un extracte de una conferencia celebrada pel rey de las húngaras ab un periodista de Lucerna, s' hi llegeix lo següent párrafo:

«Por lo demás le es indiferente la política que sigue

la regente, quien, antes de casarse con D. Alfonso era ferviente carlista.»
¡Enterats!

Encare están esperant que 'l govern siga servit de-terminar l' hora en que han d' empendre 'l viatge d' expatriació. Parlo dels presos declarats ignocents pel Consell Suprem de Guerra. En l' expectativa de tenir que abandonar la mare patria com la primera tanda dels que sigueren extranyats, sas familias vengueren tot quant possehian, y avuy se troban las mes d' ellas sense mobles y al carrer, sense recursos y desesperadas.

La suspensió de las garantías—juna altra ganga que disfruta la provincia de Barcelona!—ens priva de formular los comentarios que ns acuden á la punta de la ploma. Que 'ls fassi particulament tothom qui tingui la mes mínima noció de la idea de justicia.

Estadística oficial.

«Han mort á la isla de Cuba per acció de guerra ó per malaltía 22,792 soldats.

»Los que han regressat á la Península malalts ó ferits ascendeixen al número de 11,434.»

Total de morts é inútils vistos: 34,226.

Y dihem vistos perque alguns ne deuen haver quedat al fondo del tinter.

Y no tractin pas de averiguarho, que 'l govern té la clau del escriptori, y no la deixa á ningú.

Una partida de 400 insurrectes va entrar de nit á Santa María del Rosario, poble situat á pochos kilómetros de la Habana: estigueren á la Plassa de la Iglesia fins á la matinada, saquejaren la població y se n endugueren caballs y efectes.

Aquests son los fruyts de la pacificació.

Allá hont menos se pensa, saltan partidas de 400 insurrectes, y fan impunement lo que 'ls dona la gana.

Da las grandiosas festas del Jubileu, en las quals la potentissima Inglaterra va posar de relleu la seva inmensa forsa y la gran prosperitat de que disfruta, se n deduheix una reflexió trascendental, que someto al criteri de las personas piadosas:

Mentres Espanya está tan decayguda que fins sembla deixada de la ma de Deu, á causa de haver representat en la Historia 'l paper de paladí de la intransigencia católica, Inglaterra, defensora del protestantisme y del lliure exámen, ha lograt escalar un dels llochs mes envejables que haja tingut may cap poble de la terra.

Comparin, y quan se donguin cops de puny al pit, tústin fort fins á ensorrarse'!

Un frerot y un llech van presentarse al arcalde de Bilbao á demanar una limosna. Es á dir, no van anar á demanarlh, sino á exigirli, insolentantse ab ell de tal manera que 'l llech digué que sentia no tenir á má una pistola per enviar al primer que se li posés davant á que li cantessin las absoltas.

Tractaren de detenirlo y la hidrofóbia mística del lema se li va posar als ullals fents hi á mossegadas, nosols contra 'l arcalde, sino contra 'ls agents de 'l autoritat. Y ho feva tant fort, que fins va cáureli una dent. Y quan al véureli 'ls bigotis tots bruts de sanch el dugueren á la Casa de Socorro; encare tirava mossegadas als mateixos que tractavan de curarlo.

Vamos á veure quin día á aquesta casta de frares rabiosos se 'ls imposará 'l us obligatori del bossal.

Lo Consell de Instrucció Pública compost de una llopada de neos, ha aprobat un projecte de reforma de las escuelas normals, establint qu' en lo Magisteri en todas las sévas classes y graus se requereix justificar bona conducta *religiosa* y moral.

Aixó de la bona conducta *religiosa* está en contradicció ab la Constitució del Estat, que declara á tots los espanyols ab dret á desempenyar los cárrechs públics segons lo seu mérit y la seva capacitat. La Constitució fá cas omís de las creencias religiosas.

Peró 'l Concell d' Estat no s' apura per lo que puga dir ó deixar de dir la lley fonamental de la nació.

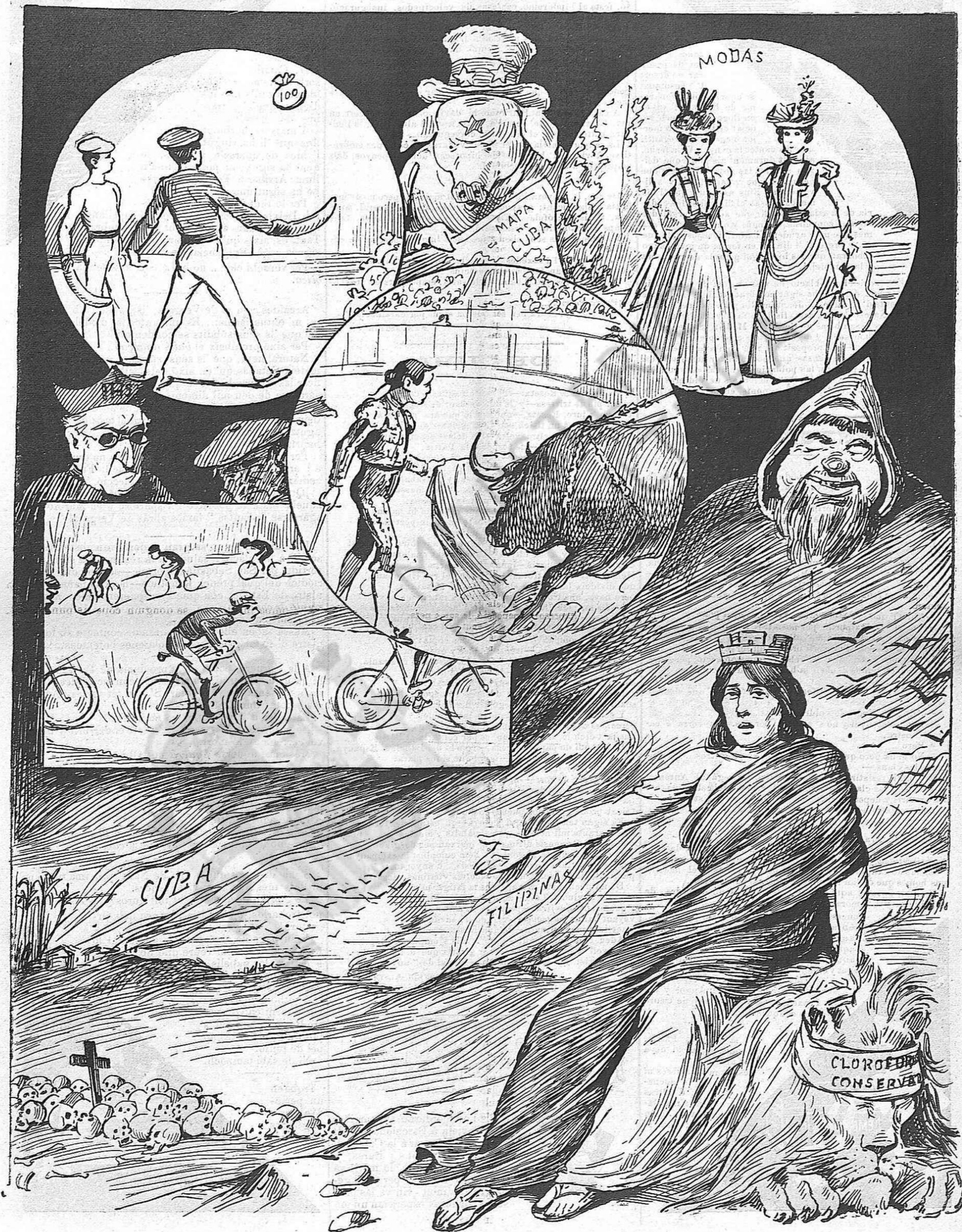
Y vol que 'ls mestres ans que tot y sobre tot sigan católics á proba de bomba.

May siga sino perque en l' exercici de sas funcions suportin ab resignació cristiana la práctica religiosa del *dejuni*.

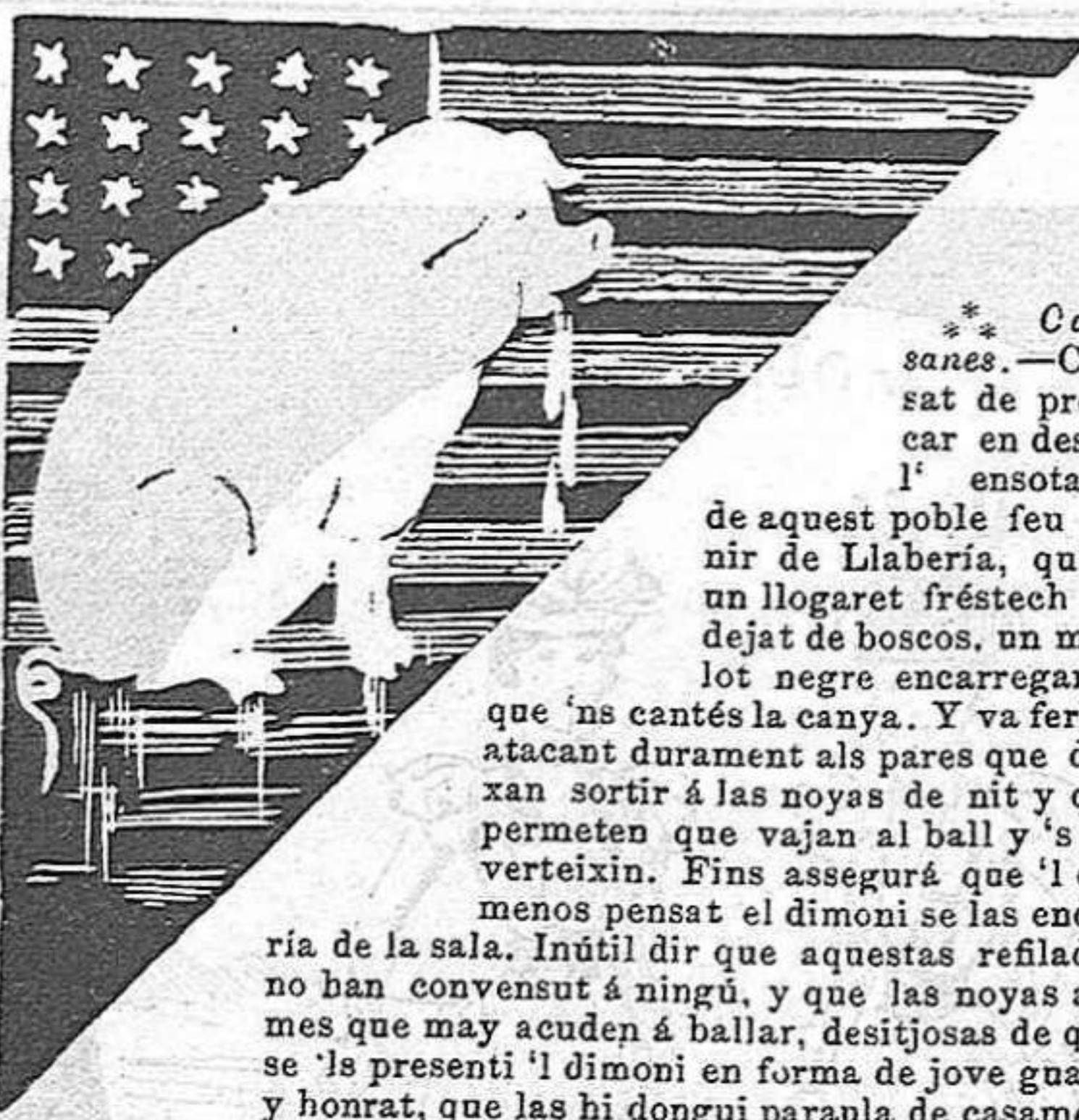
Un país que deixa morir de gana als mestres d' estudi, té 'l Consell de instrucció pública que s mereix.

CARTAS DE FORA.—Tiana.—Bon ull han tingut los habitants del poble de Hostaletse Piero la en haver sapigut coneixer á primer cop de vista al morro-infiat que per desgracia tenen y persort nosaltres hem perdut. Lo que han fet es digne de aplauso. Aquí, per efecte de la ignorancia é hipocresía no hi ha hagut un sol interessat que publiqués qualsevol de sos actes, y aixó que n' hi ha per ferne un aca.—Obsérvinlo y veuran que la seva especialitat es amparar viudas desamparadas, sobre tot si tenen fillas guapas, portántlos'hi 'ls comptes y negocis que tinguin y apuntántlos'hi tot per partida doble. Estiguin segurs de que s' divertiran molt.

ESPAÑA Y 'LS ESPANYOLS (per M. MOLINÉ.)

Mientras los espanyols se «diverteixen», la pobra Espanya no n' està poch de «divertida»!

Cap-sanes.—Can-sat de pre-dicar en desert l'ensotanat

de aquest poble feu venir de Lliberia, qu' es un llogaret frèstech rodejat de boscos, un merlot negre encarregantli que 'ns cantés la canya. Y va ferbo, atacant durament als pares que deixan sortir á las noyas de nit y que permeten que vajan al ball y 's diverteixin. Fins assegurá que 'l dia menos pensat el dimoni se las enduria de la sala. Inútil dir que aquestas relladas no han convenut á ningú, y que las noyas arames que may acuden á ballar, desitjosas de que se 'ls presenti 'l dimoni en forma de jove guapo y honrat, que las hi dongui paraula de casament y la compleixi.

Vidreras.—La població ha vist ab gust la constitució del Ajuntament, del qual ha sigut nomenat alcalde D. Quirze Jordá, tinentes d' alcalde D. Joaquim Riú y D. Jaume Font, y síndich D. Narcís Camps, tots ells de la fusió republicana conserada en las Assambleas de Reus y de Madrid. Son personas de talent y de honradés, y dignas en tots conceptes de la confiança dels veïnins.—Y á propòsit del nou ajuntament será necessari qu' estudihi las causas que poden haver motivat l' escandalosa puja del pa. En las poblacions veïninas se ven molt mes barato, y ningú s' explica que 'ls forners de Vidreras vulgan guanyar mes que 'ls d' altres punts, encarint un article tan de primera necessitat.

LA SENYORA PATRIA

UÉ havia de fer, pobra xicoteta, l' any 75, jova, sola, innocent, sense apoyo ni experiencia!... Deixarse enganyar pel primer espavilat que se li presentés.

Aixís va ser. L' Anton y en Práxedes, un parell de guapos ab mes lletra menuda que un diccionari de butxaca, van ficárseli á casa sense demanarli permís ni avisar siquiera á la porteria.

—Miri, senyora Patria,—van dirli—nosaltres som dos desocupats que dis-trayem l' oci fent bé al próxim... y á las próximas que 's presentan.

—¿Si? ¿Y qué volen dir ab aixó?
—Que si 's deixa portar per nosaltres y 'ns confia 'ls seus interessos, vosté la ballará d' alló mes grasy y nosaltres tindrem la satisfacció d' haverli prestat un servey.—
La senyora Patria anava á fells'hi alguna objecció; pero ells, sense donarli temps d' obrir la boca, consideraren el seu oferiment com acceptat.
—¿Es dir que hi está conforme? Ben fet: se veu que vosté té bon ull.
—¡Oh! Espérense! Jo voldria avants...
—Nada, descuydi y no s' amohini per res. Tot corra á càrrech nostre.
—Pero...
—No hi ha pero que valgui. Confíhi en nosaltres... y donguins las claus.—
Era inútil resistirse: la senyora Patria entregá al Anton y al Práxedes las claus de la caixa, del rebost, del celler, de tots los armaris y dependencias, y 'ls originals administradors de la pobra orfa comensaren á entrar en funcions.

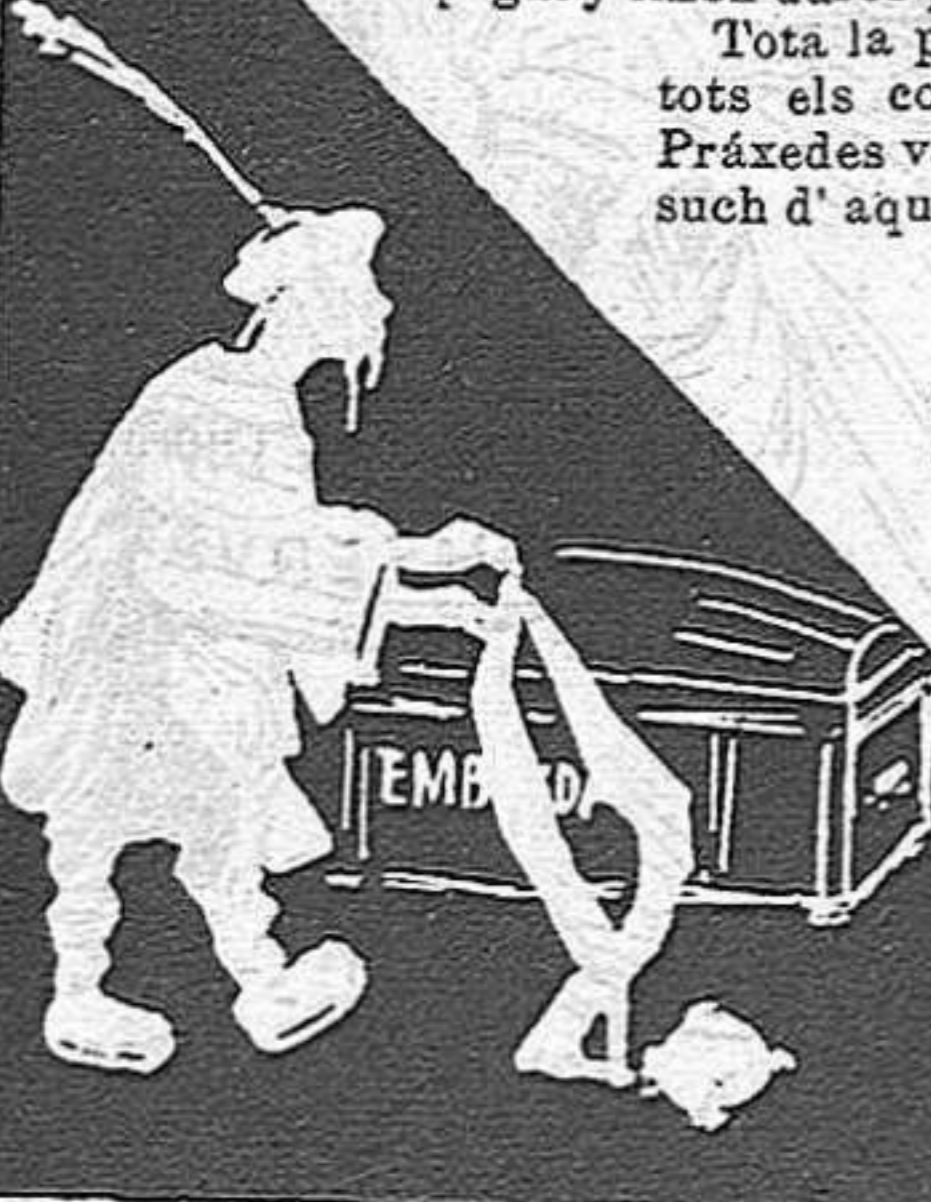
¡Quina manera d' administrar!
En las vinyas d' América hi deixaren ficar l' *oidium*, la florera, l' *midew* y altres empleats potser encare mes terribles. En las de Filipinas permeteren que hi tallessin el bacallá uns homes que duyan faldillas y 's deixavan la barba. Y en las fincas d' aquí, no 'n vulguin més de desordre, de despilfarro y d' immoralitat.

Concessió á Fulano per la dreta.
Prebenda á Zutano per la esquerra
A aquest un regalo.
A aquell un obsequi.
A aquell altre cubert diari, casa franca, tabaco pagat y cinch duros pel portamonedas.

Tota la parentela, tots els amichs, tots els coneguts del Anton y del Práxedes van trobar medi de treure such d' aquesta vinya.

Y la senyora Patria, entretant, ¿qué hi deya en tot aixó?

Res: de moltas cosas ni se 'n adona-va; d' altres ja se 'n exclamava algún cop; pero 'ls

administradors li tapavan fàcilment la boca:

—¡Déixiu corre, dona! No s' hi fixi en aquestas menudencias!... ¡Miri quin programa avuy!... Corrida de toros, profes-só, festa al hipódromo, carreras de velocipedos, inauguració d' un frontón, primera pedra d' un convent, centenari de la Verje del Hort... Trihi, remeni, esculleixi lo que més li agradi... y dels interessos materials ¡riguissen, dona, riguissen! Qui días passa, anys empeny; qui ha fet avuy, farà demá... Rodi la bola y campí qui pugui, que aquest món es una coca y 'l que no menja es un tonto.—

La senyora Patria 'ls doná carta blanca... ó ells se la van pendre: lo cert es que 'l degavell va anar endavant, cada día mes vertiginós y desenfrenat.

A casa la senyora Patria no hi havia ordre ni concert en res. El xampany se vessava, 's retirava á altr' hora, 's llen-sava materialment el diner á la claveguera...

La senyora Patria comensá per viciarse y acabá per embrutirse. Y vingué l' hora de las hipotecas, dels empenyos, dels empréstitts á un interés usurari...

De cop, la senyora Patria ha caygut malalta; pero no de malaltia insignificant; gravíssima; un agotament general, anemia, tisis, escrófula... ¡Tants abusos, tanta disbauxa, tant temps de mala vida y dissipació!...

Y ¿saben quins sons els metjes que s' han encarregat de curarla?

¡L' Anton y 'l Práxedes! ¡Aquells famosos administradors, que ara 's titulan doctors en medicina!...

¡Els mateixos que li han tret la salut, empenyats en posarla bona!...

¡Pobra Patria!...

Si 'n surt, ja podrá ben dir que ha sigut per carambola.

FANTÁSTICH.

DE CUBA

Ma estimada Roseta:—T' escrich aquest carta lo cor ple de tristesa—y 'ls ulls vessant de llágrimas, perque t' juro, Roseta,—que tot lo que ara 'ns passa ó 'l fa tornar á un tísich,—ó 'l fa esclatar de rabia.

Ja hem perdut altra volta—las dolsas esperansas que casi tots teniam—de tornar á la Patria, perque lo qu' es la guerra—ni puja, ni s' acaba, per més que s' assegura—qu' están pacificadas Pinar del Río, las Villas,—Matansas y la Habana.

Pero es lo que 's murmura,—y no ab veu massa baixa, desde l' més petit poble—á la mateixa Habana:

«¿Cóm s' entén, ni es possible—que cada dia hi hajan fets més ó menos serios,—combats fins d' importancia, «en la mateixa terra—qu' está pacificada?»

«Si aixó es pau, ¡vinga guerra,—que ho agrahirá Espanya! Entre Mars y Abril últims—hem passat una etapa de lo pitjor que puguis—jamay imaginarte.

Hem construït una trotxa—al llarch del riu Hanábana, que divideix las Villas—dels pobles de Matansas; pero noya, una trotxa—tant peiteta y rancia que sols los treballs nostres—li han donat importancia.

La major part dels días—no beviam altra aygua que la que 'ls tolls tenian,—mitj bruta y enfangada, y així una companyia—moltas voltas contava, malalts de calentura,—trenta homes y quaranta.

Pels forts y demés obras—no hem gastat ni una taula, ni un llistó, ni una pessa—de fusta treballada; sino que ab mil fatigas—hem hagut de tallarla del mitj de la manigua,—y després transportarla, «tant com á dimonis,—á regulars distancias.

Y com si no bastessin—aquests inevitables percances de la guerra,—tenim una altra plaga que ja t' dich jo, Roseta,—qu' es per contarla al Batlle.

Hi ha aquí un paper moneda,—com lo del Banch d' Espanya, que á la tropa 'ns lo donan—igual que si fos plata: donchs bé, per fas ó nefas,—que no importa la causa, aqueix paper no corre—mes que ab molta rebaixa, tanta, que tens un duro—y t' val tretze rals plata... ¡ja veus quin *descalabro*—sufréix la nostra paga!

¡Ni ab prou feynas nos queda—per omplir la petaca! Fa algún temps que aquí 's corra—qu' están per torná á Es-

uns quaranta mil homes—entre malalts y maulas [panya que també d' aquests últims—ne marxan per desgracia y en cambi molts fa mesos—qu' hem complert la campanya y aquí 'ns matará l' vómit,—la tisis... ó anyoransa, perque també aquesta última—moltas victimas causa.

De mi puch dirte, Rosa,—que la fatiga 'm mata, pensant si vindrá 'l dia—de tornar á la patria, y quan sento *guajiras*—penso ab la *Matinada*... veyent ballar *guateques*—recordo las *sardanas*... y tot junt me murmura—de una Roseta aymada.

Adeu. Sento altra volta,—que 'ls ulls s' omplan de llágrimas... lo cervell se m' emboyra—le cor glateix que 'm mata... ¡Qu' es trist, qu' es trist Roseta,—lo mal de l' anyoransa!

J. CARBONELL ALSINA.

Habana, Juny 1897.

OSTRES ho recordarán. Va arribar en Polavieja á Barcelona malalt dels ulls. Va anar á la Catedral, rodejat de capellans y frares, y durant lo *Te-Deum*, lo metje vá haverlo de assistir, perque 'l general patía molt. En vá las personas piadosas esperavan un mi-

racle: aquest no succehí, y D. Camilo sortí del temple ab los ulls mes indignats que al entrar-hi.

Y aixís ha continuat fins que li ha vingut l' idea de anarse'n á París, lo qual ha sigut com posar oli ab un llum. Arribar á París y posarse bó ha sigut una mateixa cosa.

Per lo tant ja ho sab el general. Deixis de neos, de frares y capellans que acostuman á tenir molt mala sombra. Tant es aixís qu' ells voldrían que tothom sigués cego. Exigencias de la fé.

Per véurehi clar... no hi ha com anarse'n á la República.

Arcaldes com el de Vergara, 'ls ho dich ab franquesa: m' entussiasman. Es una autoritat modelo, que no vol que 'ls seus súbdits se condemnin.

Per aixó prohibeix el baile *agarrao*.

Naturalment, que 'ls seus súbdits, sugestionats pel mateix Satanás qu' en aixó dels balls, quan no hi pot ficar las banyas hi fica la qua, van rebelarse armant una saragata de deu mil dimonis, y donant viscas estentó-reos á la llibertat, de tal manera que ab una mica mes deixan á las balladoras y s' *agarran* al alcalde y als seus agutzils. Llavors si que 'l sarau que s' hauria armat hauria sigut ben *agarrao*.

Pero l' actitud rebelde del populatxo no quita perque á l' alcalde de Vergara, la Societat de la Fulla li concedeixi 'l pámpol mes gros de la colecció.

¡Quina llástima que no hagués sigut alcalde quan en aquella mateixa població l' Espartero y en Maroto van agarrarse donantse 'l famós abrás de Vergara!

Los fusionistas en sa gran majoria van abstenirse de acudir á la estació á saludar á la real familia en la seva sortida per San Sebastián «porque—segons diu lo periódich del qual prech la noticia—la acompanya el ministro de Estado, con quien no quieren tener *ningún punto de contacto*».

Y molt bé que fan...

Massa saben ells que 'ls punts de contacte ab lo ministre d' Estat *petan* com á solemnes bofetadas.

A la Figuera, poble de la provincia de Tarragona, no hi ha medi de fer ajuntament. Se convocan eleccions y no 's presenta ningú á votar. S' han fet varias probaturas y totas han sigut en vá.

La causa d' aixó s' explica fàcilment.

Lo poble de la Figuera está molt endarrerit y ningú vol carregá ab lo mort.

Mes clar: aqueixa *figuera* no fá brevas.

Vaja siguem franchs.

¿Quina retirada ha causat á Espanya mes impressió: la de 'n Canalejas ó la de 'n Lagartijo?

La de aquest últim.

A lo menos aquesta es l' hora que á n' en Canalejas encare no li ha dit ningú: «No te la *cuerdes*».

S' ha disposat que la rita de Nadal próxima tinga mi bitllets mes que 'ls anys anteriors.

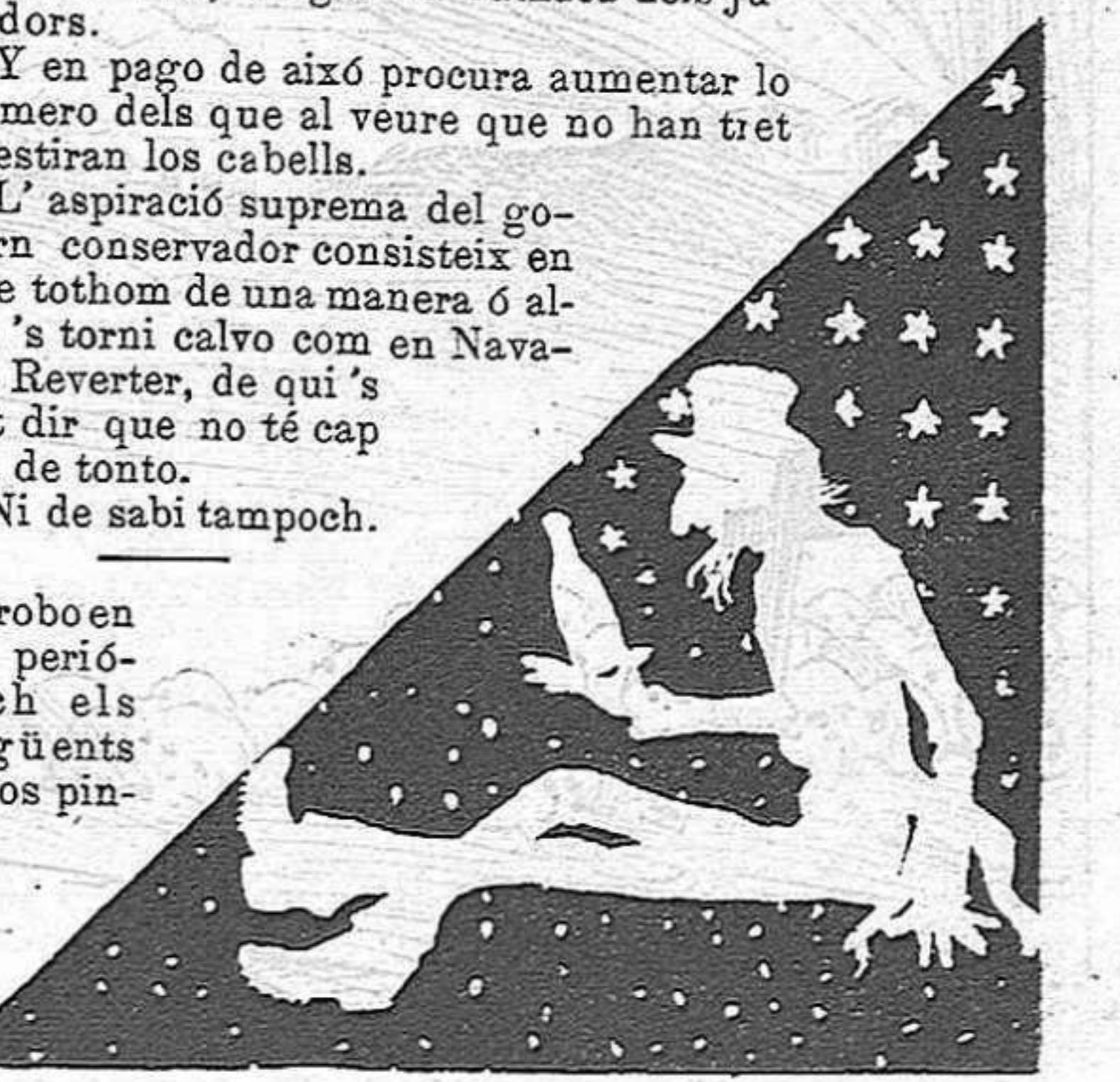
Lo govern necessita cent mil duros y 'ls busca ahont pot trobarlos, ó siga á la butxaca dels jugadors.

Y en pago de aixó procura aumentar lo número dels que al veure que no han tret s' estiran los cabells.

L' aspiració suprema del govern conservador consisteix en que tothom de una manera ó altre 's torni calvo com en Navarro Reverter, de qui 's pot dir que no té cap pel de tonto.

Ni de sabi tampoch.

Troboen un periódich els següents datos pin-

LA VIDA ESPANYOLA

torescos re-
latius á la
iglesia de
Catarroja
(Valencia).

Lo rector ha tingut la gracia de convertirla en una verdadera casa de subastas.

Dias enrera vá rifar una saca de farina: valía 40 pesetas y 'ls bitllets venuts ascendían á 40 duros. Convertir las pesetas en duros ¿volen vostés un miracle mes estupendo?

En las mateixas condiciones, y mentres se celebrava l' sant sacrifici de la missa, vá rifarse alguns díes després una mantellina, y l' día de Corpus la prenda rifada siguié un mocador de Manila.

«Donde vas con mantón de Manila?
»Donde vas con vestido chiné?...
«Vaig á veure al rector de la vila
»Vaig á veure si 'm mira... ó bé qué.»

L' *Imparcial* publicava un article que comensava aixís:
«Los reyes se van.»
Felís viatge!
Y l' *Globo* n' acabava un altre dihent que 'l remey á certs mals y ridiculesas clericals, únicament podrá proporcionar-lo 'l cant de *La Marsellesa*.

Y ara tinguin en compte que tant l' *Imparcial* com *El Globo* son periódichs reconegudament monárquichs. ¿Perque obrirán el paraygua?
Perque vé un xátch.

Noticia sensacional.
Lo general Arolas se casa ab una ingleseta de la Habana, qu' en distintas ocasiones s' havia distingit per las demostracions entusiastas en honor del ejército espanyol.

Aixís donchs lo general Arolas, en la campanya de Cuba, haurá guanyat una créu.
La del matrimoni.

A un poble de Aragón va presentars'hi un cómic, anunciand l' arribada de una bona companyia que havia de representar lo drama *Juan José*. Lo teatro s' omplí, y no hi havia tal companyia.

Llavors lo cómic prengué la resolució de presentar-se al escenari, donant ell sol una lectura del drama.
Y l' públich vá donarse per satisfet.

En aquest punt lo cómic de Daroca no ha fet ni mes ni menos que lo que fá en Cánovas.
Quan goberna, no hi ha companyia que hi valga: ell sol representa tots los papers.

La única diferencia és que tractantse del gran comediant de la restauració, lo públich s' hi adorm.

Lo Japó s' formalisa davant dels *yankées* protestant enérgicament contra la ocupació de las islas Haway ó de Sandwich.

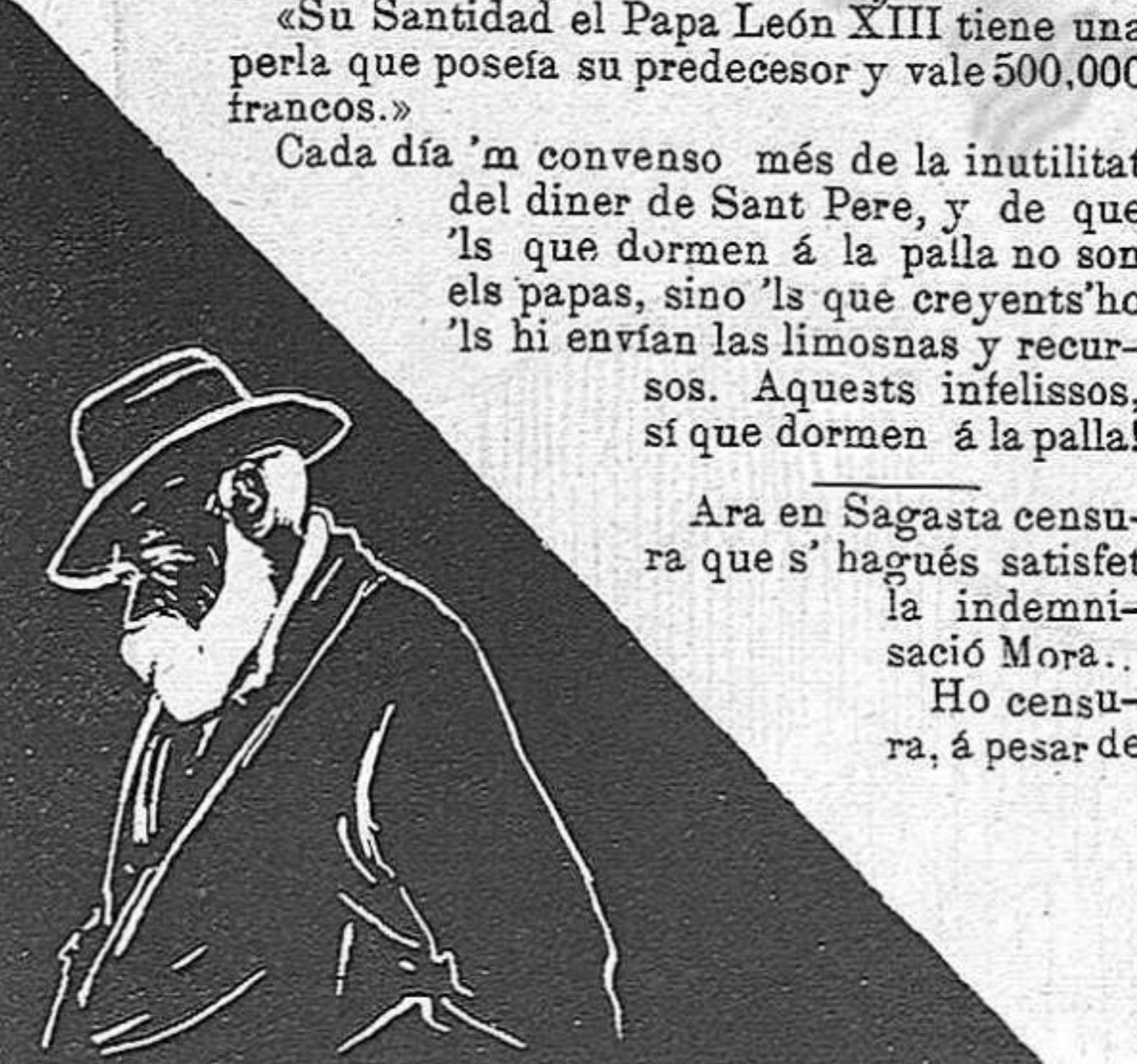
Lo qu' es aquest *sandwich*, no vol consentir que l' oncle Sam se 'l cruspeixi ab tanta tranquilidat com ell se proposava.

En tot cas lo tros de pernil que figura en lo *sandwich* se l' haurá de menjar fumat á la pólvora.

En lo católich *Diari de Barcelona*, lleigeixo la següent noticia, que 'm deixa mitj escruixit:
«Su Santidad el Papa León XIII tiene una perla que posea su predecesor y vale 500,000 francos.»

Cada día 'm convenso més de la inutilitat del diner de Sant Pere, y de que 'ls que dormen á la palla no son els papas, sino 'ls que creyents'ho 'ls hi envían las limosnas y recursos. Aquests infelissos, sí que dormen á la palla!

Ara en Sagasta censura que s' hagués satisfet la indemnació Mora..
Ho censura, á pesar de

Lo bon espanyol se lleva y se 'n va cap al mercat.
—Una lliura de patatas.
—Avuy us ne feu un ral.
—¿Y aixó?
—L' ministre d' Hisenda acaba de decretar un impost extraordinari que se 'n diu *dret patatal*.—
L' espanyol murmura y paga, y 's gira á l' altre costat.
—Peséme mitja terseta de moltó.
—Us haig d' avisar que desde ara val el doble.
—¿De quin sant?
—Han aumentat els consums, y aixó 'ns obliga á carregarho á la carn.—
L' espanyol entre dents llenxa quatre renechs cargolats, y s' arriba á comprar mistos.
—Una capseta.
—Allá va.
—¿Son gruxuts?
—Com una agulla.
—¿N' hi ha molts?
—Trenta, mal contats.
—¿Fan tum?
—Pitjor qu' una fábrica.
—¿S' encenen?
—Pel regular de cada tres n' hi ha un que crema.
—¿Y valen...
—¡Oh! Regalats: deu centimets cada capsa.
—¿Dimontri!
—Potser demá us ne farén quinze ó setze.
—¿De debó?
—S' está estudiant un nou impost transitori sobre 'ls mistos.—
Empipat y dihent mil heretgias, l' espanyol va á buscar pa.
—Un de tres lliuras.
—¿Y 'l sello?
—¿Quin sello?
—Un timbre especial que ara ha d' enganxá á la crosta tot aquell que compra pa.
—¿S' es bona!
—Bona ó mala, el govern ho te manat y no hi ha que darhi voltas.—
L' espanyol acota 'l cap, enganxa 'l sello de guerra al pa que li están pesant, y s' allunya tirant cossas y trayent foch pels caixals.
—Dérme un litro de petroli.
—¿Ja saben que s' ha pujat?
—¿Desde quan?
—Deu fer mitj' hora.

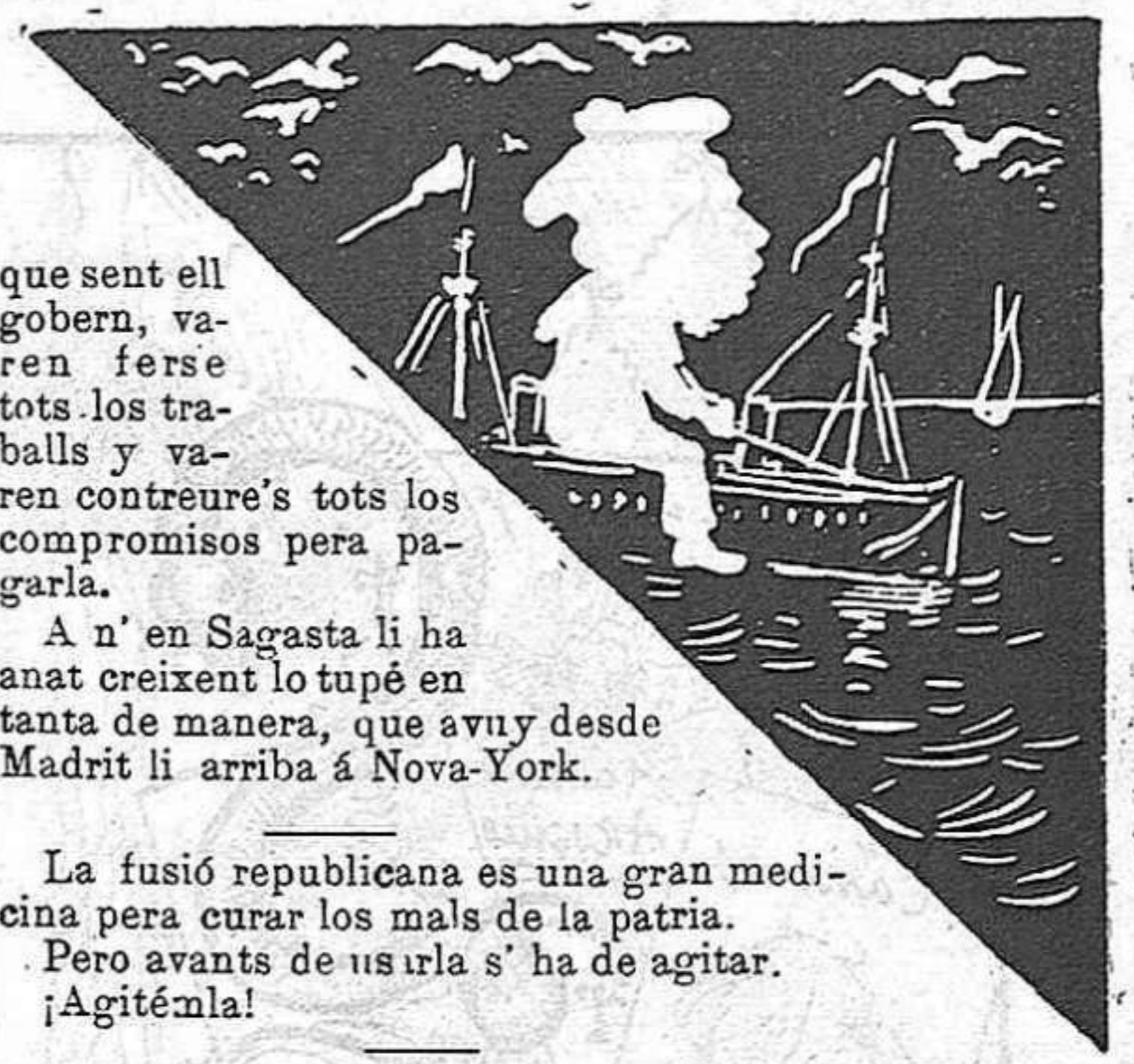
Ab el patriótic afany, de provehi 'l tresor públich, que sembla qu' está escurat, el govern (á qui Deu guardi) ha tingut á bé imposar un gravámen al petroli.
—¿De modo que un litro val...
—Catorze ralets.
—¿Sambomba!
—Si ho trobeu car, gasteu gas, que 'l portan á domicili y no us cal blé.—
Consternat, l' espanyol se treu la bossa y afluixa 'ls catorze rals.
Carregat com un camálich y donantse á Satanás, l' espanyol puja á un tranvia que passa en aquell instant.
—Si es servit—diu encarántseli el cobrador.—m' ha de dar dotze céntims.
—¡Hola! ¿dotze?
—Si senyó; aixís ho ha manat el ministre: es un recárrech destinat á sufragar el déficit de l' Hisenda...—
L' espanyol, al punt de dalt y ab la butxaca escurada, pregunta llavors eridant:
—¿Y donchs! ¿quina es ja la cosa que queda per carregar?
¿Qu' es lo que avuy dia falta per explotar?...—
Y un trempat que séu á la séva vora respón al punt:—¡Els badalls! ¡badalls es al present l' únich qu' encara s' pot fer de franch!

que sent ell govern, varen ferse tots los traballs y varen contreure's tots los compromisos pera pagarla.

A n' en Sagasta li ha anat creixent lo tupé en tanta de manera, que avuy desde Madrid li arriba á Nova-York.

La fusió republicana es una gran medicina pera curar los mals de la patria.
Pero avants de us urla s' ha de agitar.
¡Agitémla!

Lleigeixo:
«En el ministerio de Hacienda se han dado de palos dos ordenanzas.»
Que ho vajin fent aixís y 'no desconfihin, qu' si exercitan la munyeca, po len arribar molt fàcilment á ministres d' Estat.

ciudadans J. Aubert M., M. C. R., Sissirrela, R. Sans Aranch, J. Totosaus, J. Torral, G. Bretxa y P., M. Trepat Argemí, R. Homedes Mendo, G. Infiat, Un Romansero, Fill de la Tuyas, Pau Beloqui y Un Aranes.—Lo qu' envian aquesta semana no fá per casa

Ciudadans Jaumet de Masquefa, Casarañas, Joan Rocavert, Melon Cansado, Manuel Cois, F. Vila Fontseré, Pepet Panxeta, Un Fals, Enrich Saforcada, Net dels Almogavers y R. Sans Arnúcho.—Insertarém alguna cosade lo que 'ns manan.

Ciudadá Chelin: Las composicions son fluijetas.—Ferran Canellas: Lo de aquesta semana va bé; respecte á lo que 'ns diu no podém respóndreli per quant los originals van anar á la panera.—Fulano de Tal: Es fluij.—Finis: No 'ns va.—J. V. (Cornellá): Creyém mes oportu deixar corre l' assumpto, ja que no s' ha pogut evitar lo contratemps. Motius especials ens induheixen a obrar aixís.—Anton del Singlot: La xarada va bé; lo demés no fa per nosaltres.—G. Roura: Lo sonet seria insertable si no tingués algun defecte de versificació. Ingeni y Bohemi no riman.—F. I. (Sitjes): La carta per no venir en regla va anar á la panera, de modo que ara de la firma no 'n fem res.—Q. Borrell: No podém aprofitar la seva composició: atacar á certs paperots es ferlos l' article.—Arlequin: Li repetim lo mateix que li diguerem semanas passadas; perque poguém enterarnos dels seus originals ha de fer mes bona lletra.—J. Armengol C.: Los sonets son incorrectes.—L. C. A.: Va bé lo que 'ns envia.—M. y J. Marsi y F. Comabella: S' han descuidat de fetxar la carta y de consignar lo poble desde 'l qual l' envian.—Clara Dou: La composició va bé; gracias.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. Aubert M., M. C. R., Sissirrela, R. Sans Aranch, J. Totosaus, J. Torral, G. Bretxa y P., M. Trepat Argemí, R. Homedes Mendo, G. Infiat, Un Romansero, Fill de la Tuyas, Pau Beloqui y Un Aranes.—Lo qu' envian aquesta semana no fá per casa

Ciudadans Jaumet de Masquefa, Casarañas, Joan Rocavert, Melon Cansado, Manuel Cois, F. Vila Fontseré, Pepet Panxeta, Un Fals, Enrich Saforcada, Net dels Almogavers y R. Sans Arnúcho.—Insertarém alguna cosade lo que 'ns manan.

Ciudadá Chelin: Las composicions son fluijetas.—Ferran Canellas: Lo de aquesta semana va bé; respecte á lo que 'ns diu no podém respóndreli per quant los originals van anar á la panera.—Fulano de Tal: Es fluij.—Finis: No 'ns va.—J. V. (Cornellá): Creyém mes oportu deixar corre l' assumpto, ja que no s' ha pogut evitar lo contratemps. Motius especials ens induheixen a obrar aixís.—Anton del Singlot: La xarada va bé; lo demés no fa per nosaltres.—G. Roura: Lo sonet seria insertable si no tingués algun defecte de versificació. Ingeni y Bohemi no riman.—F. I. (Sitjes): La carta per no venir en regla va anar á la panera, de modo que ara de la firma no 'n fem res.—Q. Borrell: No podém aprofitar la seva composició: atacar á certs paperots es ferlos l' article.—Arlequin: Li repetim lo mateix que li diguerem semanas passadas; perque poguém enterarnos dels seus originals ha de fer mes bona lletra.—J. Armengol C.: Los sonets son incorrectes.—L. C. A.: Va bé lo que 'ns envia.—M. y J. Marsi y F. Comabella: S' han descuidat de fetxar la carta y de consignar lo poble desde 'l qual l' envian.—Clara Dou: La composició va bé; gracias.

L' arcalde de un poble visitava l' estudi de primeras lletras, regentat per un mestre vellet, bondadós y sense una sombra d' energia.

Los alumnos, á pesar de la presencia de la primera autoritat municipal, armavan, com de costum, una taula ab la palmeta: la gresca no cessava un instant.

—Poch cas fan de vosté, senyor mestre!—digué l' arcalde.

Y l' mestre respongué:
—El mateix que faig jo d' ells, senyó arcalde: en aquest punt estém en paus.

En un restaurant:
—Mosso!
—¿Qué se li ofereix?...
—Vaya una asquerositat!... Tingui. Acabo de trobar aquest dos blanch, dintre de la sopa.

Y li entrega la fitxa de domino dos blanch.

Lo mosso ab molta calma:
—Vosté se 'n té la culpa... Perque vé tant tart...
—¿Qué vols dir?
—Que si vé mitj' hora avants, potser hi hauria trobat lo doble sis.

C. GUMÀ.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mítj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LO DESPERTAR DEL MÓNSTRUO

(Página modernista, per J. BLANCO CORIS.)

SILVELA:—¡Vas é morir, malagüenyo!
 DON ANTÓN:—¡No! ¡Déixam passar l' istiu!

LA LLUNA:—D' aquí que l' hivern comensi,
 ¡ay, qui sab qui será viu!